

Kijk niet weg

Vespers in de stille week 2020

De voorbereiding van de vespers was al vrijwel af, toen het coronavirus onze samenleving lamlegde. We beleven nu een vreemde tijd, waarin wij op onszelf zijn aangewezen en tegelijkertijd meer dan ooit afhankelijk zijn van de ander. We zijn bezorgd, mogen niet op bezoek, niet samen iets vieren of gedenken...

Wij hadden ervoor gekozen om in de vespers aandacht te besteden aan een oorlogssituatie die maar voortduurt en aan de oorlog waarvan wij dit jaar 75 vrede vieren. De situatie van nu maakt die teksten voor ons actueler. Tegelijk beseffen we dat het lijden van mensen in oorlogstijd van een heel andere orde is dan ons lijden aan een virus.

We hebben deze teksten toch in de vespers laten staan. Het gaat er daarin vooral om, hoe mensen angst bestrijden met wijsheid en vertrouwen. Geestkracht die ons in de actuele situatie troost en inspiratie kan bieden.

Met dit boekje kan iedereen op eigen wijze de vespers thuis vieren. Zo kunnen wij ons in deze bijzondere Stille Week toch verbonden voelen met elkaar en samen toeleven naar Pasen.

Maandag 6 april

Waakzaam

Wij steken thuis een kaarsje aan

Openingswoorden:

V: Ons weten is van God

A: die ons zintuigen gaf om waar te nemen

V: Onze wijsheid is van God

A: die ons verstand gaf om te kunnen onderscheiden

V: Ons vertrouwen is van God

A: die ons telkens weer laat opstaan en verder brengt

Uit Tussentijds: Lied 196, In de ongerepte morgen

tekst en melodie Wonno Bleij

The image shows a musical score for a song. It consists of four staves of music in a 4/4 time signature, with a key signature of two flats (B-flat and E-flat). The melody is written in a treble clef. The lyrics are written below the notes, with hyphens indicating syllables that span across multiple notes. The lyrics are: "1. In de on - ge - rep - te mor - gen, uit het dui - ter naar het licht, is de toe - komst nog ver - bor - gen on - be - kend Uw aan - ge - zicht."

1. In de on - ge - rep - te mor - gen,
uit het dui - ter naar het licht,
is de toe - komst nog ver - bor - gen
on - be - kend Uw aan - ge - zicht.
2. Roepende ben ik geboren, woorden zonder
klank of zin, wachtende wie mij zal horen,
kind nog in een pril begin
3. Stemmen hoor ik om mij spreken, nauwelijks
tot mij gericht, dwalende in taal en teken, tast
ik naar een lief gezicht.
4. Als het dan begint te dagen en ik mens word,
levenslang, En er listen zijn en lagen en ik
zwak ben en ook bang.

5. Kom dan, levenslicht der mensen in mijn kwetsbare bestaan, als een wachter aan de grenzen, laat mijn licht niet ondergaan.
6. Spreek steeds duidelijker woorden, die mij richten op uw naam, laat mij aan u toebehoren, maak mij tot uw lof bekwaam.

Evangelielezing:

Jezus zei in die tijd tot zijn vrienden:
Zie toe, wees waakzaam,
want je weet niet wanneer het moment daar is.
Het is als met die man die naar het buitenland ging
en zijn huis achterliet en het beheer
in handen van zijn dienaren gaf,
ieder met een eigen taak
- aan de poortwachter droeg hij op waakzaam te
zijn -.
Waakt dan, want je weet niet wanneer de heer des
huizes komt,
laat in de avond, diep in de nacht,
bij het hanengekraai of bij het eerste morgenlicht.
Wanneer hij onverwachts komt,
laat hij jullie dan niet slapende vinden.
Wat ik tegen jullie zeg, zeg ik tegen iedereen:
blijft waken.

Stilte

Spreuken 2 vers 1 t/m 13

Mijn zoon, als je in acht neemt wat ik zeg, mijn richtlijnen altijd onthoudt, een open oor hebt voor mijn wijsheid, een geest die neigt naar inzicht, als je erom vraagt de dingen te begrijpen, roept om scherpzinnigheid, ernaar zoekt als was het zilver, ernaar speurt als naar een verborgen schat - dan zul je ontdekken wat ontzag voor de Heer is, dan zul je kennis van God verwerven.

Want het is de Heer die wijsheid schenkt, zijn woorden bieden kennis en inzicht.

Aan wie rechtschapen is, geeft Hij voorspoed, Voor wie op rechte wegen gaat, is Hij een schild. Hij waakt over het rechte pad en beschermt de weg van wie hem trouw zijn. Als je in acht neemt wat ik zeg, zul je leren wat oprecht, eerlijk en rechtvaardig is, dan volg je altijd het juiste spoor. Want wijsheid zal je geest doordringen, je koestert je in kennis.

Bedachtzaamheid zal je behoeden, inzicht houdt de wacht

om je af te houden van verkeerde wegen, om je te beschermen tegen leugenaars, mannen die het rechte pad hebben verlaten, de wegen der duisternis gaan..

Stilte

Uit: Liedboek: Lied 925

tekst Huub Oosterhuis, melodie Antoine Oomen

Wek mijn zachtheid weer. Geef mij terug de ogen
van een kind.

Dat ik zie wat is.

En mij toevertrouw
en het licht niet haat.

Voorbeden

Eeuwige God hoor ons aan als wij tot U bidden.

Maak waakzame mensen van ons,
mensen die niet passief wachten
op datgene wat hun overkomt,
maar mensen die zelf proberen
mogelijkheden te scheppen,
waar die eerst niet leken te zijn.

Maak waakzame mensen van ons,
mensen die zich niet neerleggen
bij de gejaagdheid, de anonimiteit
en het pessimisme in onze wereld,
maar mensen met een lange adem
die proberen een tegenwicht te bieden
omwille van een betere wereld
voor zichzelf en de mensen om hen heen.

Heer, wij willen graag attent blijven,
met een wakkere geest in het leven staan,

ons laten raken .Waakzaam zijn
zodat we oog hebben voor wat er gebeurt
en niet wegdromen in onverschilligheid.
waakzaam zijn zodat niemand verdwijnt
tussen de plooien van het drukke leven
en we daadwerkelijk aanwezig zijn
waar mensen ons nodig hebben.

Laat ons waakzaam zijn
zodat we het verschil kunnen maken
voor mensen zonder uitweg.
Laat ons waakzaam zijn

Zegebede

V: Zegen onze zintuigen, God

A: opdat wij waarnemen wie en wat op ons pad
komt

V: Zegen ons verstand, God

A: opdat wij weten hoe wij kunnen handelen

V: Zegen ons zoeken naar u, God

A: laat ons nooit onverschillig zijn, maar krachtig
blijven door uw geest

Amen

Dinsdag 7 april

Wijsheid

Wij steken thuis een kaarsje aan

Openingswoorden:

V: Ons weten is van God

A: die ons zintuigen gaf om waar te nemen

V: Onze wijsheid is van God

A: die ons verstand gaf om te kunnen onderscheiden

V: Ons vertrouwen is van God

A: die ons telkens weer laat opstaan en verder brengt

Uit: Liedboek: Lied 838, couplet 1 en 3

Tekst Jan Wit

O gro te God die lief de zigt, o Va der van ons le ven,
ver vul ons hart, dat wij al tijd ons aan Uw lief de ge ven.
Laat ons het zout der aar de zijn, het licht der we reld, klaar en rein.
Laat ons Uw Woord be wa ren, Uw waar heid o pen ba ren.

Leer ons het goddelijk beleid
der liefde te beamen,
opdat wij niet door onze strijd
uw goede trouw beschamen.
Leg ons de woorden in de mond
die weer herstellen uw verbond.
Spreek zelf door onze daden
van vrede en genade.

Lezing: Naar Prediker 7, uit de bijbelse dagkalender (18 maart)

Wees niet extreem rechtvaardig of bovenmatig wijs, want dat zal je opbreken. Spijt krijg je, als je jezelf overvraagt en vroeg of laat overspant. De geestelijk wijze zoekt het juiste midden, want daar heerst evenwicht en ontspannen spanning.

Alleen rechtvaardig of goed te willen zijn is dwaas, want we zijn soms ook onrechtvaardig én bij tijden onverstandig. In ons hart zijn we zowel het een als het ander. Zoals het hart twee kamers heeft, zo leven er in ons twee kanten, tegenstellingen: goeddoen en zondigen, wijs zijn en onwijs doen.

Wanneer je dat aanvaardt, komt er een innerlijke vrede in die uitersten, en ben je vrij van de drang bijzonder rechtvaardig of wijs te willen zijn. Je bent gewoon, doet wat je hand gevraagd wordt om te doen en je hart klopt vredig.

Stilte

Uit: Het verstoorde leven (p.132) – Etty Hillesum

Zondagochtendgebed. Het zijn bange tijden, mijn God. Vannacht was het voor het eerst, dat ik met brandende ogen slapeloos in het donker lag en er

vele beelden van menselijk lijden langs me trokken. Ik zal je een ding beloven, God, een kleinigheidje maar: ik zal mijn zorgen voor de toekomst niet als even zovele zware gewichten aan de dag van heden hangen. Maar dat kost een zekere oefening. Iedere dag heeft nu aan zichzelf genoeg. (...)

Voor het grote lijden heb ik genoeg kracht, God, gek genoeg. Maar het zijn meer de duizend kleine dagelijkse zorgen die je soms plotseling als bijtend ongedierte bespringen. Wanhopig krab ik dan maar een beetje en zeg iedere dag opnieuw tegen mezelf: voor de dag van vandaag is nog gezorgd. (...) Gebruik en besteed iedere minuut van deze dag en maak hem tot een vruchtbare dag, een sterke steen te meer in het fundament waarop onze komende arme en bange dagen nog wat steunen kunnen. De jasmijn achter mijn huis is nu helemaal verwoest door de regen en stormen van de laatste dagen, haar witte bloesems drijven verstrooid in de modderige zwarte plassen. Maar ergens in mij bloeit die jasmijn ongestoord verder, net zo uitbundig en tedere als ze altijd gebloeid heeft. En ze verspreidt haar geuren rond de woning waar jij huist, mijn God. (...)

Stilte

Uit: Zangen van zoeken en zien lied 9

Heel geworden in ontmoeting

9

1. Heel ge-wor-den in ont - moe - ting
met wat ons _____ te bo-ven gaat,
kun-nen wij _____ van hier ver - trek - ken
naar het al - le - dag be - staan.

The image shows a musical score for a song. It consists of four staves of music in a 2/4 time signature, written in treble clef. The melody is simple and consists of eighth and quarter notes. The lyrics are written below the notes, with some words hyphenated across lines. There are four blank lines (underscores) in the lyrics, corresponding to the lyrics in the text block below.

In het Andere geborgen
kracht die sterk als liefde is,
gaan wij met elkaar verbonden
vol van licht, naar huis terug.

Uur van inkeer dat liet weten
dat wij niet alleen zijn hier,
dat Gods wereld en de onze
samenvallen in de ziel.

Gebed

Onze Vader die in de hemel zijt,

Uw naam worde geheiligd.

Uw koninkrijk kome.

Uw wil geschiede, op aarde zoals in de hemel.

Geef ons heden ons dagelijks brood.

En vergeef ons onze schulden zoals ook wij onze schuldenaars vergeven.

En leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van de boze.

Want van U is het koninkrijken de kracht en de heerlijkheid in eeuwigheid. Amen.

Zegenbede:

V: Zegen onze zintuigen, God

A: opdat wij waarnemen wie en wat op ons pad komt

V: Zegen ons verstand, God

A: opdat wij weten hoe wij kunnen handelen

V: Zegen ons zoeken naar u, God

A: laat ons nooit onverschillig zijn, maar krachtig blijven door uw geest

Amen

Woensdag 8 april

Vertrouwen

Wij steken thuis een kaarsje aan

Openingswoorden:

V: Ons weten is van God

A: die ons zintuigen gaf om waar te nemen

V: Onze wijsheid is van God

A: die ons verstand gaf om te kunnen onderscheiden

V: Ons vertrouwen is van God

A: die ons telkens weer laat opstaan en verder brengt

Lezing: 1Johannes 4:12-16

Niemand heeft God ooit gezien. Maar als we elkaar liefhebben, blijft God in ons en is zijn liefde in ons ten volle werkelijkheid geworden. Dat wij in hem blijven en hij in ons, weten we doordat hij ons heeft laten delen in zijn Geest. En we hebben zelf gezien waarvan we nu getuigen: dat de vader zijn Zoon gezonden heeft als redder van de wereld. Als iemand belijdt dat Jezus de Zoon van God is, blijft God in hem en blijft hij in God. Wij hebben Gods liefde die in ons is, leren kennen en vertrouwen daarop.

Zingen: Psalm 139 couplet 1 en 2

1 Heer, die mij ziet zo - als ik ben,
die - per dan ik mij - zelf ooit ken,
kent Gij mij, Gij weet waar ik ga,
Gij volgt mij waar ik zit of sta.
Wat mij ten diep - ste houdt be - wo - gen,
't ligt al - les o - pen voor uw o - gen.

2 Gij zijt zo diep vertrouwd met mij:
wie weet mijn wegen zoals Gij?
Gij kent mijn leven woord voor woord,
Gij hebt mij voor ik spreek gehoord.
Ja overal, op al mijn wegen
en altijd weer komt Gij mij tegen.

Uit het dagboek van een jonge moeder in Syrië

Na het bombardement van gisteren zijn ook de laatste burens vertrokken. We zijn nu het enige gezin in ons blok. Ook wij zouden wel willen vluchten maar we weten niet waarheen. De berichten over de kampen zijn verschrikkelijk. We hopen hier te overleven. Ooit moet het toch afgelopen zijn? Zoveel kapotgeschoten, zoveel mensen dood of weg...

Gelukkig lijkt Maryam nog steeds tamelijk onbevangen. Ze is vrolijk, speelt en zingt. En lacht nog steeds met ons mee. Wel moet ze soms ineens huilen. Dan mist ze Poes. Of ze wil naar buiten om te spelen, of naar opa en oma en de nichtjes. Natuurlijk snapt ze niet, dat dat niet meer kan.

Orim en ik denken trouwens dat Poes dood is. Ze kwam niet thuis na een van de ergste bombardementen hier in de buurt. Heel gek is het idee dat wij waarschijnlijk hard aan het lachen waren toen Poes getroffen werd.

Dat lachen blijft een succes. Al die maanden al, sinds Orim het in een opwelling bedacht bij de eerste keer dat er een bom aan kwam. Met zo'n griezelig aanzwellend geluid. Hij zag de angst bij mij en zag hoe Maryam naar ons keek....

Nooit zal ik vergeten hoe hij ineens -meteen nadat de klap gevallen was- uitbundig lachte, ons beetgreep en een soort rondedansje maakte.

Sindsdien spelen we het spel zodra we het geluid horen komen: Komt-ie dichterbij? Ja, ja...? Dan tellen we af tot-ie er bijna is en dan... dan lachen en klappen we. En Maryam springt rond, blij als een kind op haar verjaardag.

Dat lachen helpt ook onszelf. Het is alsof er voor angst geen plaats meer is. Alsof de liefde voor elkaar de angst wegdrukt. Het lachen geeft zoveel energie en maakt ons zo verbonden. Dit geeft ons kracht. Zo blijven we hopen en houden we vertrouwen.

Stilte

Gedicht:

Al die mooie beloften (Rutger Kopland)

De grazige weiden, de stille wateren,
ik heb ze gezocht en inderdaad
gevonden, ze waren nog mooier
dan mij was beloofd,
prachtig.

En in dit liefelijk landschap de zoon
van de maker, aan een boom genageld,
maar geen spoor van geweld
of verzet, alleen maar
vrede, rust.

Zijn lege ogen kijken het landschap in,
om zijn mond spelen eeuwig vragen,
waarom dan, wie ben je,
waar was je, e.d.

Zonder verwijt, hij moet hebben geweten
wat er zou gaan gebeuren.
Ik heb geen antwoord.

Stilte

Tijd van leven (ZZZ nr: 53)

Tijd van troosten, tijd van tranen,
tijd van mooi zijn, tijd van schamen,
tijd van jagen nu of nooit,
tijd van ho- pen dat nog ooit.
Tijd van zwijgen, zin ver- geten,
nergens blijven, nie- mand weten.
Tijd van kruipen, angst en spijt,
zee van tijd en eenzaamheid.

Tijd van vloek en tijd van zegen,
tijd van droogte, tijd van regen,
dag van oogsten, tijd van nood,
tijd van stenen, tijd van brood,
tijd van liefde, nacht van waken
uur der waarheid, dag der dagen.
Toekomst die gekomen is,
woord dat vol van stilte is.

Gebed

Eeuwige God,

Voor ieder mens duurt een oorlog
in eigen land of stad of gezin
elke dag een dag te lang.

Wij bidden om ontferming
voor alle slachtoffers van strijd en oorlog
en voor mensen die waakzaam zijn,
ijveren voor vrede en gerechtigheid.

Voor ieder mens duurt angst voor de ziekte,
voor de dood van zichzelf of van een dierbare
elke dag een dag te lang.

Wij bidden om ontferming
voor alle slachtoffers van het virus wereldwijd
en voor allen die waken en werken om de zieken te
helpen, om ziekten te bestrijden en te voorkomen.

Voor ieder mens leidt onzekerheid door
plotseling verlies van werk en inkomen
elke nacht tot uren zonder slaap.

Wij bidden om ontferming
voor ieder die kapot ziet gaan wat was opgebouwd
of dieper zinkt in al bestaande armoede of ellende
en voor allen -van overheid tot burens- die helpen
met geld, met voedsel, of goede ideeën.

Voor ieder mens die wankelt of wanhoopt
en geen troost vindt in zichzelf, bij een ander of bij
u, duurt elke dag urenlang.

Wij bidden om ontferming voor ieder die zich alleen
voelt, niet gezien, gehoord, gewaardeerd of geliefd
en voor allen die eenzame mensen niet vergeten
maar met een kaartje of even bellen lieve aandacht
blijven geven.

Wij danken u voor de inspiratie die uitgaat
van Jezus' moed en medemenselijkheid,
van wie wij leren waakzaam te zijn en creatief
door wie wij vertrouwen houden en energie.
Wij danken u voor het geloof
dat ons in deze dagen kracht geeft en verbindt.

Amen

Zegenbede

V: Zegen onze zintuigen, God

A: opdat wij waarnemen wie en wat op ons pad
komt

V: Zegen ons verstand, God

A: opdat wij weten hoe wij kunnen handelen

V: Zegen ons zoeken naar u, God

A: laat ons nooit onverschillig zijn, maar krachtig
blijven door uw geest

Amen

**Vespers onder verantwoordelijkheid van de
Raad van Kerken Zuidhorn**

Met medewerking van: Renée ter Veer, Jannie
Werksma, Meindert Hibma, Gijs Heijbroek, Paulien
van den Andel, Aram Kooistra

